

STICHTING VRIENDENKRING KASTEEL AMERONGEN

Circulaire nr. 5 - febr. 1986

Inhoud:

- Jaarverslag 1985
  - Financieel verslag 1985
  - Jaarverslag Tuincommissie
  - Verslag van de tuinvrijwilligers
  - Verslag van de Huisnaaisters
  - Het Jubileumprogramma 1986
  - De donateursmiddag
  - Schenking van een fortepiano
  - Lijsten van donateurs
  - Nieuws in het kort
  - Concerten
  - Oude muziekinstrumenten op het kasteel
- DROSTESTRAAT 20 - 3958 BK AMERONGEN
 TEL. 03434-54212 GIRO 6163

-0-0-0-0-0-0-0-

De Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen is opgericht in 1983 en heeft ten doel behulpzaam te zijn bij de exploitatie en restauratie van kasteel Amerongen en de daarin aanwezige inventaris door het verzamelen van fondsen uit donaties, schenkingen, de opbrengsten van acties, concerten en andere evenementen en door het coördineren en motiveren van vrijwillige helpers.

De stichting is door de fiscus gerangschikt als instelling in de zin van art.24 I der Successiewet 1956.

Kasteel Amerongen is één van de weinige opengestelde kastelen in Nederland, waarvan de inventaris, na het vertrek van de laatste particuliere eigenaren, volledig in tact is gebleven. Vrijwel nergens anders treft men een ambiance aan, welke zo de aristocratische sfeer van vroegere tijden weerspiegelt als op kasteel Amerongen.

De oudste meubels dateren van vóór de brand van 1673 en zijn later door de verschillende bewoners aangevuld tot de collectie, die nu aanwezig is, waarin begrepen de fraaie historische toetsinstrumenten. Deze collectie is nooit versnipperd omdat zij lange tijd volgens het Engelse erfrecht (naar de Nationaliteit van de meeste bewoners) op de oudste zoon vereerfde.

Die eeuwenlange aanwezigheid van de meubels in hetzelfde huis en vaak op dezelfde plaats is een unicum in Nederland en maakt het voor de stichting-eigenaresse de moeite waard om die lijn voort te zetten en het vele achterstallige onderhoud door restauratie op te heffen.

Alleen van de subsidies en entreegelden is het niet mogelijk de exploitatie en restauratie te bekostigen.

Het is daarom verheugend dat zich op de eerste oproep zoveel donateurs aangemeld hebben en schenkingen zijn gedaan !

Meldt U daarom als donateur, indien U dat nog niet bent !

Donateurs genieten, op vertoon van hun donateurskaart, gedurende de openingstijden, vrije toegang tot het huis en de tuinen, terwijl zij reductie ontvangen op alle evenementen, zoals concerten, tentoonstellingen en lezingen.

Publicaties etc., welke op het kasteel verkrijgbaar zijn:

Kasteel Amerongen, door Drs.H.M.J.Tromp, uitgave ANWB f.5,-

"Sulcken hecht werck het is" ,door W.A.Braasem, f.15,-

Kijk op Kastelen, door Drs.H.M.J.Tromp, f.32,50

Het Huis Amerongen, kinderboekje door D.Pezarro, f.0,50

Gravure van het kasteel vóór de brand van 1673, f.5,-

Poster van de galerij f. 3,50 Folder over het Kasteel f. 1,-

Ansichtkaarten per stuk f. 0,50 Wenskaarten per stuk f. 1,25

Dia's per stuk f.1,50 ,per 20 f.20,- Handdoeken f. 14,95

Grammofoonplaat "Musik auf Schloss Amerongen" met opnamen van muziek van Bach, Ruppe, Klein e.a., gespeeld op de historische toetsinstrumenten van het Kasteel door Dr.Gert Oost en Franz Haseiböck, f.23,50 voor donateurs en f.26,- voor niet-donateurs.

Bestelling van de plaat kan ook geschieden door storting op rekening 94 16 74 525 van de Muziekcommissie van Kasteel Amerongen bij de Gelders Utrechtse Spaarbank te Amerongen (giro van de bank:530673), voor bestellingen buiten Amerongen, Leersum, Elst wordt f.5,- verzendkosten in rekening gebracht.

Prijswijzigingen worden voorbehouden.

Samenstelling bestuur:

W.A.van Ommen, voorzitter

Mw.E.E.Pezarro-van der Horst,

Mr.J.Groenendaal, secretaris

Mw.H.F.Rotgans-van Blerkom,

Mr.M.Ph.J.Plet, penningmeester

Jvr. Mr. J.J.V. Bosch van Rosenthal

JAARVERSLAG 1985

Het bestuur meent met tevredenheid op het jaar 1985 te kunnen terugzien. Spectaculaire gebeurtenissen hebben zich niet voorgedaan, maar er is gestaag gewerkt aan de verdere uitbouw van het werk van onze Vriendenkring. Een belangrijk deel van de werkzaamheden is bovendien gewijd geweest aan de voorbereiding van de jubileumviering in 1986.

Uit de jaarrekening die u hierachter aantreft blijkt, dat 1985 in financieel opzicht geen ongunstig jaar is geweest. De Vriendenkring groeide. Op 1 januari 1986 telden wij 90 donateurs voor het leven en 306 andere donateurs, een uitbreiding met 36 personen. De ontvangen donaties en andere giften zijn voor een deel aangewend voor een versteviging van het jubileumfonds. Ten behoeve van het kasteel is ruim f 30 mille besteed, gedeeltelijk ten laste van het kapitaal. Voor bijzonderheden moge worden verwezen naar de jaarrekening.

Het jaar 1985 gaf voorts enig uitzicht wat betreft de noodzakelijk aan het kasteel te verrichten restauraties. Bij een bespreking met de Rijksdienst voor Monumentenzorg werd de mogelijkheid in vooruitzicht gesteld van een belangrijk subsidiebedrag. Een dergelijk bedrag is zeker nodig, omdat behalve de bruggen, enz. ook de kap van het huis mankementen bleek te vertonen (met als hoofdschuldige de zgn. kleine bonte knaagkever). Voorwaarde voor subsidie zal echter zijn, dat het kasteel een tiende deel van de restauratiekosten zelf zal moeten opbrengen. Onderzocht zal moeten worden of en in hoeverre de Vriendenkring hierin zal kunnen bijspringen.

Naast de restauratie had ook de normale exploitatie van het kasteelmuseum de belangstelling van de Vriendenkring. Zoals u wel bekend zal zijn, is deze exploitatie tot nog toe alleen mogelijk met behulp van een overheidssubsidie. En ook dan is er slechts ruimte voor een geringe publieksservice, terwijl ook op het onderhoud moet worden bezuinigd. De bijdragen die de Vriendenkring ten behoeve van dit onderhoud geeft, zowel in geld als in natura (denk bij dit laatste o.m. aan het werk van de "huis"naaisters en de tuinvrijwilligers), zijn niet toereikend om het kasteel definitief uit de problemen te helpen. Daarvoor is méér nodig, met name een drastische uitbreiding van het aantal betalende bezoekers. Om dit bezoek, dat helaas in 1985, ondanks de geslaagde speelgoedtentoonstelling, met circa 3000 personen daalde, te vergroten heeft het bestuur de hulp ingeroepen van de heer J. Van der Zee, PR-deskundige in De Bilt. Deze heeft reeds een voorlopig rapport uitgebracht. Het bestuur hoopt in 1986 de eerste resultaten van deze samenwerking te zien. De werkzaamheden van de eigen PR-commissie zullen met die van de heer Van der Zee worden ge-integreerd.

Vergaderingen

Het bestuur heeft in 1985 12 maal vergaderd. Belangrijke punten van bespreking waren: het met Ouwehand af te sluiten contract inzake het gebruik van het Koetshuis en van diverse kasteelruimten voor partijen en bijeenkomsten, het contact met

de donateurs, het jaarlijkse muziekgebeuren en uiteraard de voorbereiding van de jubileumviering ("Spektakel 1986"). Al spoedig bleek dat dit laatste zoveel werk met zich meebracht, dat het nodig was daarvoor een aparte werkgroep in te stellen. Deze werkgroep vergaderde in 1985 10 keer, o.m. tezamen met vertegenwoordigers van de stichting Amerongen 700, die de festiviteiten van de gemeente Amerongen voorbereidt. Op bepaalde punten bleek nl. coördinatie van de door Amerongen geplande activiteiten met die van de Vriendenkring wenselijk. Inmiddels heeft de werkgroep haar werkzaamheden goeddeels kunnen afronden, zodat u in deze circulaire het programma van de jubileum-evenementen, voor zover die van de Vriendenkring uitgaan, kunt aantreffen. Uiteraard onder het voorbehoud van wijzigingen die eventueel nog noodzakelijk zouden blijken.

Bijzondere verslagen

Behalve het financiële verslag over 1985 vindt u in deze circulaire nog verslagen van de Tuincommissie, van de tuinvrijwilligers en van de "huis"naaisters. De Muziekcommissie kan aan haar verslag hetwelk in de vorige circulaire is verschenen slechts toevoegen, dat de eerste helft van de concertserie 1985/86 (die zich in de herfst van 1985 heeft afgespeeld) zeer goed is verlopen. Het bezoekersaantal heeft de verwachtingen overtroffen. Vooral het slot"feest", de italiaanse madrigaalkomedie, was zeer geslaagd te noemen en heeft bij velen voor een blijvende herinnering gezorgd. Wat de eerste helft van 1986 op het gebied van de muziek zal brengen vindt u op de achterzijde van deze circulaire en verder natuurlijk in het jubileumprogram.

De Secretaris,
Dr.J.Groenendaal

O P R O E P

Het werk van de Muziekcommissie heeft zich de laatste tijd zo uitgebreid dat zij voor enkele op zichzelf staande onderdelen extra hulp zoekt. Het gaat om de volgende werkzaamheden. Twee maal per jaar wil de commissie in de regio extra aandacht vestigen op de concertserie in het kasteel, door het ophangen van affiches in VVV-kantoren, bibliotheken, musea en winkels. Deze actie heeft het meeste resultaat, wanneer dit geschiedt door een persoonlijk bezoek namens het kasteel. Het gaat om het gebied in de cirkel Tiel, Wijk bij Duurstede, Zeist, Ede en Wageningen, alsmede in de steden Utrecht of Arnhem. De affiches moeten verspreid worden in de tweede helft van maart en in augustus. Wie heeft zin en tijd om dit werk, tegen vergoeding van de autokosten, te doen?

In dit jubileumjaar wil de Commissie in de pauzen van de concerten behalve enkele dranken ook cake gaan verkopen. Per concert zijn er ongeveer 5 cakes nodig. Wie wil, tegen vergoeding van de ingredienten, af en toe een cake bakken? De concertdata in dit voorjaar zijn: 5/4, 26/4 en 24/5. Willen gegadigden zich aanmelden via het kasteel? Tel. 03434-54212.

Ook dringend nodig: een portier en suppoosten. 65+ers kunnen evt. gehonoreerd worden.

FINANCIËEL VERSLAG 1985BALANS per 31 december 1985

<u>Activa</u>		<u>Passiva</u>	
<u>Geldmiddelen</u>		<u>Kapitaal</u> 31-12-84 f.14.480,16	
Giro 6163	f.11.282,31	saldo 1985	<u>5.712,79</u>
GUS 94 16 74 525 (muziekcie)	4.154,40		f. 8.767,37
GUS deposito	20.000,-	<u>Voorzieningen</u>	
Roparco 27 14 94 468	16.678,69	donaties leven v.j.	20.250,-
<u>kas</u>	251,88	bij:(9)	<u>2.250,-</u>
<u>Kortlopende vorderingen</u>	5.250,-		22.500,-
<u>Vooruitbetaalde schulden</u>	714,-	giften bep.best.	2.000,-
<u>Inventaris</u>	p.m.	concerten v.j.	1.617,-
		af:	<u>358,-</u>
			1.259,-
		jubileumfonds v.j.	1.200,-
		bij:	<u>3.800,-</u>
			5.000,-
		kaartenactie v.j.	440,88
		bij:	<u>108,70</u>
			549,58
		<u>Kortlopende schulden:</u>	18.255,33
	<u>f.58.331,28</u>		<u>f.58.331,28</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN over 1985

<u>Baten</u>		<u>Lasten</u>	
<u>donaties leven</u>	f. 2.500,-	<u>secretariaat</u>	f. 631,85
andere	f. 8.899,50	<u>publiciteit/donateurs</u>	2.814,12
<u>giften met bep.best.</u>	3.767,47	<u>parties,recepties etc.</u>	4.592,80
andere	8.170,-	<u>concerten</u>	18.439,59
<u>parties,recepties etc.</u>	15.572,65	uit voorziening	<u>358,-</u>
<u>concerten</u>	19.079,77		18.081,59
<u>kaartenactie</u>	339,-	<u>speelgoedexpositie</u>	3.170,40
<u>interest</u>	3.263,99	<u>diverse projecten</u>	31.625,41
<u>tekort</u>	5.712,79	<u>dotaties aan voorzieningen</u>	
		donaties leven	2.250,-
		jubileumfonds	3.800,-
		kaartenactie	339,-
	<u>f.67.305,17</u>		<u>f.67.305,17</u>

In 1985 is een bedrag van in totaal f.31.625,41 besteed aan diverse projecten, variërende van de aanschaf van een fotocopieerapparaat tot de zgn. eigen bijdrage in de kosten van opheffing van achterstallig onderhoud in het z-w.bos, de lantaarns langs de oprijlaan en enkele andere tuinprojecten.

De in augustus gehouden speelgoedexpositie heeft + 2.000 extra bezoekers naar het kasteel gebracht.

De kosten van deze expositie en enkele andere uitgaven, welke niet in de begroting opgenomen waren, hebben geleid tot een tekort van f.5.712,79, dat van het kapitaal is afgeboekt.

Voor de kosten van de jubileumactiviteiten in 1986 is een bedrag van f.5.000,- gereserveerd.

Per 31 december 1985 waren 90 donateurs voor het leven en 306 andere donateurs ingeschreven.

Mr.M.Ph.J.Plet, penningmeester

Jaarverslag 1985 van de Tuincommissie Kasteel Amerongen

De Tuincommissie , die gedurende het verslagjaar zesmaal bijeen kwam, streeft er naar, dat door de te nemen beheersmaatregelen het monumentale park en de aanleg rond het kasteel in stand worden gehouden en bezoekers van het kasteel ook een wandeling door het park maken.

Het onderhoud van een dergelijk park vraagt de zorg van velen. Zo kan met name ook nu weer het enthousiasme en de inzet vermeld worden van diegenen, die als vrijwilligers, bijgenaamd "de ~~tuin~~ kabouters", met veel geduld en liefde veel tijd vragen- de onderhoudswerkzaamheden verrichten. Ook zijn zij het, die de bloemrijke borders en partijen hun fleurig aanzien ~~geven~~. Onderhield het Veenendaalse bedrijf voor tuin- en plantsoen- aanleg Van Ginkel al jaren grote delen van het park, ook nu weer voerde het bedrijf in goed overleg met de Tuincommissie vele werkzaamheden uit.

Het is een gelukkige ontwikkeling, dat in overleg met de Stichting tot Behoud van Particuliere Historische Buiten- plaatsen (PHB) sedert het verslagjaar een beroep gedaan kan worden op hoveniers, die in het kader van het Werkgelegen- heidsplan t.b.v. historische tuinen en parken kunnen werken in grote delen van het park. De werkzaamheden zijn uitgevoerd volgens een werkplan, dat is opgesteld door de projectleider van de Stichting PHB te Elburg.

Voor 1986 is eveneens een werkplan opgesteld.

Met het oog op de voorbereiding van de grote, bouwkundige restauraties van het kasteel, de bruggen, poorten en muur- werken, heeft het Stichtingsbestuur besloten geen aanvraag in te dienen voor 1986 ten behoeve van de Rijkssubsidie- regeling Beschikking bijdragen Achterstallig Onderhoud historische parken, tuinen en buitenplaatsen.

Een inventarisatie van zieke bomen is opgesteld. Zo is ook een plan gemaakt voor het herstel van het pad op de oostelijke en zuidelijke kade.

Bij het herstelde Kinderhuisje, dat de aandacht van vele bezoekers trekt, is een aanleg in uitvoering, die de directe omgeving van het huisje zal veraangenamen. Rond de zonnewijzer op het voorplein zullen bloeiende heesters een feestelijke aanblik gaan bieden.

De bezoeker zal vaststellen, dat het zuidwestelijke bos is schoongemaakt. Ook zal zijn oog getrokken worden door de buxus in de benedentuin, waarvan de vormsnoei wordt gerestaureerd. De toegangsweg blijft een zorgenkind. Maar in de overtuiging, dat binnen afzienbare tijd kan worden begonnen met de noodzakelijke restauratie van de toegangswegen, is nu afgezien van het nemen van maatregelen om de wegverbreding te veranderen.

De Tuincommissie is erg gelukkig met het feit, dat er onverwacht de gelegenheid geboden werd om banken te kunnen aankopen, die opgesteld langs de toegangsweg de wat oudere bezoeker de mogelijkheid bieden om even te kunnen gaan zitten.

Gehoopt wordt, dat spoedig de berm langs de Drostestraat zal worden ingezaaid. Een bestrating met tegels of stenen zou ernstig afbreuk doen aan het historische beeld ter plaatse, dat deel uitmaakt van het beschermd gezicht.

Hoe belangrijk het kasteel met zijn park wel is, blijkt wel uit het bericht van de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur van 1 augustus 1985, dat niet alleen het kasteel, maar ook de parkaanleg beschermd wordt ingevolge de Monumentenwet.

Voorzitter Tuincommissie
Drs. R.de Jong

VERSLAG VAN DE TUINKABOUTERS OVER 1985

Voorafgaande aan het eerste verslagjaar moest in het najaar veel voorbereidend werk worden gedaan om de latere inplant van de borders mogelijk te maken. In het tweede verslagjaar was dat niet meer nodig, zodat dit verslag alleen het kalenderjaar 1985 betreft.

Dit jaar begon met langdurige felle vorst, zodat het ergste werd gevreesd voor de rozen. Maar het viel mee: na zwaar terugsnoeien was het uitbotten boven verwachting. Het onderhoud van de rozenperken bij de oranjerie werd aan ons toevertrouwd; de overige perken in de boventuin werden verzorgd door de hoveniers van de P.H.B. Deze letters staan voor: Stichting Particuliere Historische Buitenplaatsen.

Iedere maandag waren er 3 jonge, enthousiaste hoveniers van deze stichting, onder de deskundige leiding van de heer Kraus. Omdat de tuinkabouters ook op maandag werkten - vanaf 1.30 uur - kon het werk in de boventuin op efficiënte wijze met de PHB worden gedeeld. Hierbij kwam al het vakwerk, zoals de vormsnoei van de taxusbomen, uiteraard voor rekening van de PHB-ers.

Na de restauratie van de lage tussenmuren is een border geschoond, die in het voorjaar zal worden ingeplant (Een repeteerborder, ontwerp Mw. E. Van der Linden 't Hooft).

Ook elders in de boventuin verrichtten wij allerlei werkzaamheden, zoals het verwijderen van esdoornopslag, enz. in het rhodo'sgebied en het onderhoud van de beplantingen in de omgeving van het kindershuisje. Ook de omgeving van het vijvertje, de z.g. Iristuin, valt onder onze zorg.

het bestand van de tuinkabouters - elke maandagmiddag, ijs en weder dienende - was 10 à 12 vrijwilligers. Het plezier in het werk zou nog worden verhoogd, indien er nog enkele krachten bij zouden komen. Er zou dan meer kunnen worden gedaan, waardoor het budget van het kasteel zou worden verlicht. Hoopvol was dat zich al enkelen daartoe bereid hebben verklaard.

Mw. G. Blaisse-Terwindt

Jaarverslag over 1985 van de "Huis"naaisters.

De toestand waarin de textilia op het Huis Amerongen zich bevinden, blijft ons onverminderd zorgen baren. Maar vermogen, en met name dan de financiële mogelijkheden! - spannen wij ons in, gordijnen, meubelen en kleden te conserveren op een verantwoorde wijze, zodat bezoekers kunnen blijven komen en de indruk die het interieur wekt, in stand gehouden wordt. Niet iedereen beseft, hoe veel zorg en aandacht, deskundigheid en ervaring verwerkt worden in soms tot op de draad versleten materiaal....

Van de eetkamer-gordijnen zijn er nu 9 zoveel mogelijk hersteld en beschermd tegen verder verval door bekleding met geelgeverfde zijde, crêpeline. De kleur werd volgens een eigen recept samengesteld en voldoet o.i. goed.

De bekleding van de stoelen uit de Lodewijkskamer wordt hersteld en eveneens met crêpeline overtrokken.

De achterzijde van leunstoelen uit de grote bibliotheek werd beschadigd door bezoekers, die vaak niet kunnen laten "even te voelen...". en opnieuw gerepareerd.

Van een bank in de gobelinkamer werd de zijleuning provisorisch afgedekt, eveneens om het oude materiaal te beschermen tegen aanraking.

Een rood gordijn uit de salon vraagt heel veel aandacht en werk. Het stuk bestaat nog uit de oorspronkelijke (18e eeuw?) zijde en vertoont op sommige plaatsen grote, bijna onherstelbare slijtage. De restauratie voert gestaag, en met het resultaat zijn wij zeer content.

Onze bijdrage aan de Speelgoed-tentoonstelling, gehouden in augustus, bestond vnl. uit het weer presentabel maken van de te tonen voorwerpen. Zo werden v-r-e-n besteed aan het oppoetsen van een fornuisje. Maar het werd dan ook weer een glanzend exemplaar, met letterlijk schitterende pannetjes. Popjes werden opgeknaapt en schoongemaakt, en het totale resultaat mocht gezien worden.

Ons atelier vond bekijks o.m. van medewerksters van de "Cannenburg" te Vaassen, en van het Streekmuseum te Rhenen. Ook mochten wij ons verheugen in het bezoek van mevrouw van Dijke, echtgenote van de Commissaris der Koningin in de Provincie Utrecht.

Een groepje "Huis"naaisters bracht een bezoek aan het Fentener van Vlissingenhuys in Utrecht, waar voor ons veel te zien was. In het Raadhuis in Nijmegen namen wij deel aan de "Textieldag" en volgden gespannen de lezingen en demonstraties die betrekking hadden op het restaureren van wandtapijten; in de raadszaal en andere vertrekken hingen de beroemde "verdures" uit o.m. de ateliers van van der Gucht in Delft. Met gepaste trots bedenken wij dan, dat in de grote gang te Amerongen ook een 17e eeuwse van der Guchte hangt! Waar echter wèl een "steekje aan los" zal zijn....

Onder leiding van mevr. Stratenus-Duba en opper-toezicht van mevr. Karin van Nes (Centraal Laboratorium, Amstersterdam) gaan wij moedig voorwaarts!

Mw C.E. Kolff-Reynvaan

HET JUBILEUMPROGRAM 1986

Hieronder volgt (onvoorziene wijzigingen voorbehouden) het program van de evenementen welke het bestuur van de Vriendenkring Kasteel Amerongen heeft georganiseerd, ter viering van het 700-jarig bestaan van het Huis te Amerongen. Het program bestrijkt de periode welke ligt tussen 1 april 1986 (jaarlijkse datum van openstelling van het kasteel) en 30 september 1986. In de periode 13-28 juni 1986 vinden er ook evenementen plaats welke georganiseerd zijn door de Amerongse bevolking, maar deze zullen zich buiten het kasteelterrein afspelen. Zij zijn niet in het onderstaande overzicht opgenomen. Het totaal van alle evenementen zal worden opgenomen in een jubileumboekje dat door het Amerongse feestcomité huis aan huis in Amerongen zal worden verspreid. Onze in Amerongen wonende donateurs zullen dus op die manier van alle activiteiten kennis kunnen nemen. Teneinde onze buiten Amerongen woonachtige donateurs op dezelfde wijze te kunnen voorlichten, zal hun het boekje door onze bemiddeling over de post worden toegezonden.

Op deze plaats wil het bestuur van de SVKA alle donateurs gaarne opwekken om in ieder geval de door de Vriendenkring georganiseerde evenementen zoveel mogelijk bij te wonen. Ons 700-jarig jubileum is een unieke gebeurtenis, die uiteraard niet herhaald zal worden. Zorg dus dat u er bij bent!

Het spreekt vanzelf dat de tentoonstellingsactiviteiten die in of rond het kasteel zullen plaats vinden voor de donateurs op vertoon van hun donateurskaart gratis toegankelijk zullen zijn. Voor enkele andere activiteiten zal een bijdrage worden gevraagd om de kosten te dekken.

1 april 1986	Opening van het Museumseizoen van het kasteel Amerongen, tevens opening van de jubileumtentoonstelling.
17 " "	De Hooghe Heerlijkheid Amerongen. Een avond bijpraten over het kasteel, zijn verleden en zijn toekomst. Aanvang 20 uur.
18 " "	Muziekavond op de galerij. Muziek liefhebbers uit Amerongen en omgeving laten zich horen. Aanvang 20 uur.
30 mei 1986 31	Historisch bal op kasteel Amerongen. De gasten kunnen in twee groepen een dansvoorstelling bijwonen in de grote zaal. Daarna souper op de galerij, met gelegenheid tpt dansen in oude stijl (onder leiding). Aanvang 20 uur.
6 juni 1986	Opening Beeldtentoonstelling "De Amerongse Oogst" in de tuin van het kasteel.
15 " "	Koffieconcert in de tuin van het kasteel. Aanvang 12 uur. Des avonds historische lezing op de galerij, met medewerking van de Vocal Group uit Amersfoort. Aanvang 17 uur.
18 " "	Toneelvoorstelling, te geven door De Amerongse komedie in de tuin van het kasteel. Aanvang 21 uur.
21 " "	Idem. Aanvang 16 uur.
28 " "	Jazz-festival in en om het Koetshuis. Aanvang 24 uur.
4,5 en/of 6 juli 1986	Balletuitvoering in de tuin van het kasteel door Introdans. Aanvang 20 uur.
14 " "	Officiële herdenking van de stichting van het kasteel door graaf Floris V.
+ 4 sept.1986	Offidele aanvaarding van een antieke fortepiano, geschonken door de heer Van Prattenburg uit

5 sept. 1986 Canada.
Uitvoering van muziek uit het archief van
het kasteel Amerongen, in het kader van het
Festival voor Oude Muziek.
30 " " Sluiting van de jubileumtentoonstelling en
van de Beeldtentoonstelling.

Aan het bovenstaande kan nog worden toegevoegd, dat het in het voornemen ligt om in de maanden juni, juli en augustus een maal per maand een boswandeling te organiseren vanaf het kasteel, onder begeleiding vanwege Het Utrechts Landschap. Hieraan kunnen per keer ongeveer 25 personen deelnemen. Zodra de juiste data bekend zijn (ongeveer begin mei), kunt u zich hiervoor bij het kasteel opgeven (Tel. 03434-54212). Aan hetzelfde telefoonnummer kunnen vanaf half mei inlichtingen worden gevraagd omtrent de kosten en de kaartverkoop voor de hierboven genoemde evenementen. Deze bijzonderheden waren ten tijde van het "ter perse gaan" van deze circulaire nog niet bekend.

ATTENTIE! DONATEURSMIDDAG!

Het bestuur van de SVKA nodigt hierbij alle donateurs uit tot het bijwonen van een donateursmiddag op zaterdag 15 maart 1986 op het kasteel. Er zal worden gesproken door de heer N.C.F. Van Sas, wetenschappelijk medewerker aan de R.U. te Utrecht, over: De Heer van Amerongen en de Utrechtse Commune van de jaren 1780.

De toegang is uiteraard gratis, maar met het oog op de noodzakelijke voorbereiding wordt het op prijs gesteld wanneer u zich vóór 1 maart a.s. schriftelijk zoudt willen aanmelden bij de administratie van het kasteel, Drostestraat 20, te Amerongen. Daartoe kan gebruik worden gemaakt van onderstaand stroom.

De ondergetekende, donateur van de Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen, is voornemens de donateursmiddag op zaterdag 15 maart a.s. bij te wonen.

NAAM .....

WOONPLAATS.....

Handtekening:

N.C.F. van Sas (geb. 1950) is als wetenschappelijk medewerker nieuwe geschiedenis verbonden aan de Rijksuniversiteit te Utrecht. Hij promoveerde in 1985 op Onze Natuurlijkste Bondgenoot. Nederland. Engeland en Europa, 1813-1831 (uitg. Wolters-Noordhoff). Zijn onderzoek richt zich op de geschiedenis van Nederland en de overige Europese landen in de tweede helft van de 18de en de 19de eeuw. De politieke modernisering van Nederland, het Europese vroegliberalisme en de internationale verhoudingen hebben zijn speciale belangstelling.

De Heer van Amerongen en de Utrechtse Commune van de jaren 1780

Van ongeveer 1780 tot 1850 onderging Nederland een proces van politieke modernisering waarin het ancien régime van de Republiek plaatsmaakte voor een min of meer modern politiek bestel. De patriottentijd (1780-1787) was de eerste fase van dit veranderingsproces. De Republiek maakte toen door een combinatie van omstandigheden in een ernstige gezagscrisis die gepaard ging met allerlei pogingen de verstande politieke verhoudingen te doorbreken. Deze hervormingspogingen zijn op lokaal niveau goed zichtbaar te maken. De stad Utrecht was een brandpunt van Patriotse agitatie en kan in het midden van de jaren 80 zelfs gekenschatst worden als een revolutionaire commune.

Als hoofdschout van Utrecht was F.C.R. van Reede, graaf van Athlone, heer van Amerongen, één van de voornaamste tegenspelers van de Utrechtse patriotten. Enkele malen probeerde hij tevergeefs het toonaangevende patriotse orgaan De Post van den Neder-Rhijn aan banden te leggen. Zijn moment van triomf kwam in 1787 toen hij Willem V. na diens door het Pruisische leger afgedwongen Restauratie, kon binnenleiden in de Utrechtse Staten. Die triomf was echter maar tijdelijk. Evenals de stadhouder zelf zou Athlone bij de Bataafse revolutie van 1795 uitwijken naar Engeland.

Schenking van een fortepiano

Het doet het bestuur en de Muziekcommissie bijzonder veel genoegen te mogen bekend maken, dat een in Canada woonachtig lid van onze Vriendenkring, nl. de heer Marinus J. Van Prattenburg, de Vriendenkring een antieke fortepiano ten geschenke heeft gegeven. De heer Van Prattenburg heeft zijn jeugd in Amerongen doorgebracht en kent de historische muziekinstrumenten van het kasteel uit eigen aanschouwing, daar hij als jongen vaak zijn vader vergezeldde wanneer deze op het kasteel moest zijn voor zijn werkzaamheden.

De heer Van Prattenburg maakte van zijn liefde voor oude instrumenten zijn levenstaak. In Canada geniet hij grote bekendheid als restaurateur van oude pianos. Toen hij vernam dat de bijzondere muziekinstrumenten van het kasteel nog regelmatig voor concerten worden gebruikt, kwam hij op de gedachte om een antieke fortepiano, die hij in 1983 op een veiling kocht, aan de Vriendenkring cadeau te doen. Aan deze buitengewone geste is uiteraard de voorwaarde verbonden dat het instrument uitsluitend op het kasteel zal worden gebruikt.

De fortepiano in kwestie is omstreeks 1825 in Wenen gebouwd door de vooruitstrevende pianobouwer Friedrich Hoxa. Het lijkt als twee druppels water op de Conrad Graf-piano die hij in 1827 voor Beethoven bouwde. De totale lengte van het instrument is 2,40 meter. Het heeft nog geen ijzeren frame en het toetsenbord is niet van ivoor maar van been. Het mechaniek was nog geheel in goede orde; voor het overige was enige restauratie nodig, die de schenker zelf zal uitvoeren, met gebruikmaking van authentieke materialen.

Een dezer dagen zal de ^{res}gestaureerde piano de reis naar Nederland aanvaarden, wat later gevolgd door de schenker, die zich bereid heeft verklaard de Hoxa persoonlijk te komen aanbieden. Het spreekt vanzelf dat het bestuur zich voorstelt, van deze aanbieding een enigszins feestelijke gelegenheid te maken, waarbij uiteraard alle leden van de Vriendenkring welkom zullen zijn. De juiste datum zal nog nader worden bekend gemaakt.

Donateurs per 31 december 1985

A.A.Achterberg	Veenendaal	J.van Ede	Amerongen
C.van Alfen, bloemenhuis	Amerongen	R.J.van Ee	Amerongen
D.van Altena	Amerongen	Hr.en Mw.Dr.Th.v.Eek-Lanting	Amerongen
Amrobank	Amerongen	Hr.en Mw.C.H.van Empel	Veenendaal
Mr.W.Arendsen	Maarn	Mw.J.A.Engel	Veenendaal
Mw.C.H.van Asch van Wijck	Amerongen	J.J.Engel	Veenendaal
		J.L.B.Engelhard	Amerongen
G.M.Baars	Rhenen	Mw.A.A.van der Esch	Amerongen
Mw.E.Y.G.Backer-Loeb van Zuilenburg	Langbroek	K.J.Esseling	Amerongen
	Amerongen	J.J.Eyffius	Amerongen
G.J.van Barneveld	Amerongen	T.Eyffius	Amerongen
F.R.Barthel	Amerongen		
Mw.W.Begemann	Overberg	Prof.Dr.J.A.Faber	Bennekom
Dr.B.J.Bellaar Spruyt	Utrecht	J.A.S.Fischer	Amerongen
C.Bellaar Spruyt	Amerongen	J.Focker	Leersum
J.F.Benik	Leersum		
H.Berkhoudt	Amerongen	Galerie Modder & Aard	Amerongen
Mw.A.S.C.van Beuningen-Hamming	Maarsbergen	Mw.J.Gassenaar	Amerongen
J.G.Blaas	Amerongen	J.G.P.Geerlings	Amerongen
E.Blaauwendraat	Overberg	Hr.en Mw.K.Geerts	Amerongen
Mr.H.F.Blaisse	Amerongen	H.C.Gelok	Amerongen
't Boeckhuys	Amerongen	Th.J.Gerlings	Amerongen
B.J.H.de Boer	Culemborg	E.van Geytenbeek	Amerongen
Hr.en Mw.W.den Boer	Leersum	Mw.S.W.van Geytenbeek-Peters	Amerongen
Drs.A.L.Boers	Amerongen	J.B.M.Goddijs	Driebergen
Jhr.P.M.Boreel	Doorn	Mw.M.Göbel-Köbsch	Veenendaal
Hr.en Mw.W.E.Bornhaupt-Galesloot	Amerongen	H.v.d.Griff	Doorn
J.A.Borsboom	Houten	Hr.en Mw.Dr.J.Groenendaal	Rhenen
Mw.M.E.C.Bos	Veenendaal	Hr.en Mw.Mr.J.J.Groenendaal	Luxemburg
Mw.W.J.Bosch	Rhenen	C.S.de Groot	Amerongen
Ds.H.Bossenbroek	Amerongen	A.C.van Grootheest	Veenendaal
J.Bouma	Amerongen		
Drs.J.Braber	Amerongen	B.J.J.Habers	Amerongen
Hr.en Mw.K.H.Breuning	Amerongen	Hr.en Mw.Mr.H.J.Hangelbroek-Blok	Amerongen
H.v.d.Broek	Ederveen	Heemkundige Stichting	Amerongen
Mw.C.Brouwer	Amerongen	Mw.A.C.M.Hellema	Amerongen
Mw.M.H.Brouwer-v.d.Hooft	Bilthoven	Hr.en Mw.D.Helleman-Bos	Amerongen
Drs.H.M.de Bruyn	Geldermalsen	Mw.H.H.F.Henderson	Amerongen
Mw.A.M.van de Bunt	Amerongen	Mr.G.Heuff	Wassenaar
Hr.en Mw.A.Burger-Oorthuys	Amerongen	Ds.J.D.Heijbroek	Amerongen
A.Burger	Utrecht	W.F.Hildebrand	Veenendaal
H.Burger	Doorn	Hr.en Mw.J.Hillenius	Zegveld
Hr.en Mw.J.W.Burger-Aalders	's-Gravenhage	F.H.Hoenson	Amerongen
Hr.en Mw.W.C.Burger	Amerongen	Ds.W.P.van der Hoeven	Amerongen
J.Buying	Amerongen	Ir.T.van Hogeveest	Amersfoort
T.T.M.H.Bijleveld	Rhenen	Mw.M.J.Hoitinga-Colijn	Amerongen
		D.J.Holsbrink	Leersum
A.A.Calame	Amerongen	Mw.M.I.Hoogenboom-de Jong	Leersum
Camping De Tabaksschuur	Elst (U)	G.Hörchner	Veenendaal
E.A.Canneman	Langbroek	J.C.van Hunnik	Amerongen
		Mw.M.M.Hijmans-Dreese	Amstelveen
H.E.Dekhuizen	Rhenen		
Mw.M.E.Dooremans-Bloore	Doorn	H.J.Jacobs	Amerongen
Schildersbedrijf Van Doorn	Amerongen	J.B.G.Jansen	Amerongen
Mw.P.v.Doorn-v.d.Dikkenberg	Veenendaal	Mw.H.Janssen	Amerongen
Mw.J.J.Doornenbal	Amerongen	Drs.R.de Jong	Bilthoven
Mr.W.J.Doude van Troostwijk	Doorn	Mw.A.Jong-van Eden	Veenendaal
J.Dijkstra	Doorn	H.G.Joosten	Leersum

Ir.T.E.J.Joosten	Amerongen	W.J.G.M.Mulder	Utrecht
Hr.en Mw.J.E.Jurriaanse	Amerongen	Hr.en Mw.M.J.Muller-Voors	Doorn
		H.W.F.Mumsen	Amerongen
A.Kars	Veenendaal	Mr.Ph.Muus	Utrecht
J.Keiman	Amerongen		
J.Kerkhoff	Amerongen	M.R.Nauta	Oppenhuizen
Mw.M.W.te Kieffe	Amerongen	D.F.van Nes	Amerongen
Mw.A.H.Kist	Leersum	Jhr.F.C.C.M.T.van Nispen tot	
Mw.J.P.Kist	Leersum	Sevenaar	Bilthoven
Hr.en Mw.Prof.Dr.J.Kloek-Aalders	Amerongen	Hr.en Mw.P.J.Nortier-Simons	Amerongen
G.C.Klop	Gardereren	Mw.J.A.Nijhoff	Zeist
Mw.J.D.L.Knier	Amerongen		
Mw.C.Kolff-Reynvaan	Amerongen	J.Olbertijn	Amerongen
P.G.A.de Koningh	Doesburg	E.Oorthuis	Leusden
G.J.Koomen	Veenendaal	Oranjevereniging	Amerongen
H.Kooper	Amerongen	R.op den Orth	Leersum
W.Kortekaas	Amerongen	W.A.Ossendorp	Amerongen
Ds.J.Kortewag	Amerongen		
M.Koster	Doorn	Mw.S.Pater	Achterberg
K.Kreienberg	Amerongen	Dr.D.Peereboom-Voller	Amerongen
Mw.N.ter Kuile-van Beuningen	Maarsbergen	D.Pezarro	Amerongen
G.A.Kuiper	Amerongen	H.E.G.Pilon	Veenendaal
Mw.F.W.Kuyl-de Boer	Renswoude	Drs.J.J.B.v.d.Pol	Amerongen
		G.R.v.d.Pol	Amerongen
B.E.O.van der Laan	Maurik	Hr.en Mw.A.J.Potter-van Hoorn	Amerongen
Hr.en Mw.E.P.W.v.d.Laan-Balfort	Leersum	M.J.van Prattenburg	Canada
A.L.M.Land	Maarn	Hr.en Mw.H.O.Purnhagen-Hillenius	Leersum
Mw.E.Langen-Teekens	Amerongen		
Hr.en Mw.S.L.C.Le Large-Simons	Leersum	T.van Ree	Eist (U)
G.de Leeuw	Amerongen	Mw.A.de Ridder-Feller	Leersum
G.H.van Leeuwen	Veenendaal	Mw.K.D.Roest	Amerongen
H.van Leeuwen	Amerongen	Mw.E.A.H.Roscam Abbing-de Hoog	Utrecht
Mw.T.Lely-Allard	Veenendaal	Hr.en Mw.W.B.Rotgans-v.Blerkom	Amerongen
Hr.en Mw.A.Lems-v.Linschoten	Rotterdam	G.M.W.Ruitenbergh	Zeist
Hr.en Mw.H.P.Lems-Groeneweg	Krimpen a/d Y	Mw.H.C.Rutten	Leersum
J.van lenthe	Amerongen	Hr.en Mw.M.Ruysink-Nobels	Ysselstein
A.J.van Lienden	Amerongen	Rijksdienst Kastelenbeheer	's-Gravenhage
L.H.van Lier	Amerongen	Drs.J.van Rijsbergen	Leersum
Mw.A.van Lier-Pieck	Amerongen		
Mw.E.P.v.d.Linden-'t Hooft	Leersum	H.J.Scheffer	Amerongen
Mw.D.J.Lodewijks	Leersum	A.Schellevis	Amerongen
E.W.Loendersloot	Wageningen	Hr.en Mw.W.P.Scheltes-v.d.Berg	Amerongen
H.Loggers	Amerongen	H.P.Schenkels	Rhenen
Jkvr.A.van Loon	Doorn	Hr.en Mw.F.H.Schevers	Amerongen
D.van Lijden	Leersum	A.W.Schoenmaker	Amerongen
		G.J.van Schoonhoven B.V.	Veenendaal
J.W.Maarschalk	Amerongen	R.Schulze	Amsterdam
Hr.en Mw.P.A.M.Machielsen-Kuiper	Amerongen	F.H.van Schuppen	Rhenen
M.Maes	Amsterdam	J.H.van Schuppen	Veenendaal
F.C.Magendans	Malden	H.van Schuppen	Veenendaal
P.Mak	Amerongen	Mw.H.A.van Schuppen-Kets	Veenendaal
D.v.d.Meer	Wijk b.Duurstede	Mw.L.C.von Schweinichen	Varese I
Hr.en mw.W.J.Menger	Amerongen	Mw.A.A.Siegenbeek van Heukelom	Amerongen
Ir.H.A.v.d.Meiden	Wageningen	E.van Silfhout	Amerongen
Mw.G.van merwijk	Rhenen	M.Smits	Leersum
Ir.A.H.T.Modderman	Leusden	S.Soepboer	Zeist
H.de Mol van Otterloo	Baarn	Hr.en Mw.A.C.Spee-Heynekamp	Amerongen
Hr.en Mw.Ir.A.Mudde-Vos	Vianen	Stichting Utrechtse Kastelen	Utrecht

Hr.en Mw.G.A.Tasseron-Tuinstra	Amerongen	Dr.C.v.Waalwijk v.Doorn	Oosterbeek
Mw.M.Tasseron-van Os	Drunen	Mw.A.A.M.Wagenaar-Terwindt	Doorn
Mw.M.van den Toorn	Doorn	Drs.D.J.Wagner	Leersum
P.Tuik	Amerongen	Hr.en Mw.Ir.G.Waller-Wohlleben	Amerongen
Mw.R.E.Ubbens-Jost	Amerongen	G.J.A.Warringa	Tiel
H.Vaartjes	Amerongen	A.Wassing	Amersfoort
A.H.Vahlkamp	Amerongen	Hr.en Mw.Drs.G.M.v.Waveren-Visch	Amerongen
Th.v.d.Vathorst	Utrecht	Mw.M.W.v.d.Weerd-Putman	Amerongen
Mr.J.H.van der Veen	Doorn	Mw.H.W.Wegerif	Amerongen
R.Veenstra	Leersum	Mw.H.J.Weisfelt-van den Berg	Amerongen
W.R.M.van der Vegt	Vaassen	G.E.van der Werff	Eck en Wiel
J.van Velsen	Cambridge	H.Wiegel	Giekerk
Drs.J.A.M.Verbeek	Leersum	Mw.J.C.Wieringa	Doorn
G.J.Verschoor	Veenendaal	Mr.Drs.J.H.Wildervanck de Blécourt	Leersum
E.H.Visch	Amerongen	Ph.J.C.Wilten	Doorn
C.Visser	Veenendaal	H.W.Wispelwey	Santpoort
Dr.A.W.Vliegenthart	Apeldoorn	J.P.M.de Wit	Amerongen
Mw.M.A.S.Vollers-v.Nieuwenhuyze	Spijkensisse	A.Woesthoff	Amerongen
Mw.M.van Voorden	Amerongen	J.Woltjer	Lelystad
C.H.Vos	Veenendaal	Aannemersbedrijf Woudenberg	Ameide
Mw.J.F.Vreede-Burger	's-Gravenhage	Mw.Th.A.de Wijs-Broeksma	Zeist
Mw.M.Vreeken	Leersum	Mw.C.M.Ijzerman-ten Cate	Zeist
Dr.W.Vreeken	Amerongen	H.Zomer	Leersum
Mw.Y.de Vries-de Maare	Leersum	D.de Zwart	Amerongen
V.V.V.Amerongen	Amerongen	Drs.B.Zijlstra	Amerongen
V.V.V.Leersums belang	Leersum	H.Zijlstra	Harderwijk
		O.Zijlstra	Harderwijk

NIEUWS VAN HET KASTEEL IN HET KORT :

- De K.R.O. organiseerde in september 1985 drie concerten voor eigen publiek en maakte daarbij radio-opnamen, die inmiddels zijn uitgezonden.
- In dezelfde maand werd een aantal muziekdrukken uit ons eigen archief tentoongesteld in de Stadsschouwburg te Utrecht tijdens de fortepiano manifestatie in het kader van het Holland Festival Oude Muziek. Van een bijzonder fraaie muziekdruk, de twaalf sonates voor fortepiano van Lodovico Guistini (1732) is een facsimile-uitgave vervaardigd.
- In januari 1985 is tijdens de strenge vorstperiode 11 ton duivemest verwijderd uit de duivekasten aan de achterzijde van de paardestal. Dank zij het ijs waren deze kasten toen bereikbaar. De mest zal worden gebruikt in de tuin van het kasteel.
- Het kasteel was via de Stichting Utrechtse Kastelen vertegenwoordigd tijdens de opening van de Beatrixhal van het Jaarbeursgebouw te Utrecht.
- Attentie! Op 11 oktober 1986 geeft Jard van Nes een zangrecital in het kader van de nieuwe concertserie van de SVKA. Iets om vast te noteren.

Donateurs voor het leven per 31 december 1985

Hr.en Mw.J.W.N.v.Achterbergh	Amstelveen	Jhr.F.G.L.O.v.Kretschmar	's-Gravenhage
Ir.J.B.Baron van Asbeck	Driebergen	C.W.Krijgsman	Langbroek
Hr.en Mw.Mr.S.P.Baron Bentinck		Hr.en Mw.M.K.J.J.ter Kuile	Bilthoven
	Philipsen Soest	Hr.en Mw.Mr.M.P.H.Lam-Loeffen	Amerongen
Hr.en Mw.S.C.I.A.Bentinck	Amerongen	P.J.van Lienden	Amerongen
H.J.E.van Beuningen	Langbroek	N.S.de Lig	Amerongen
Jkvr.Mr.J.F.V.Bosch van Rosenthal		Hr.en Mw.W.Lindeboom	Velsen
	Zeist	H.van het Loo	Amerongen
Jhr.Mr.L.H.N.F.M.Bosch Ridder van		Mw.C.S.van Manen	Veenendaal
	Rosenthal Rhenen	Markusstichting	Amsterdam
G.Breeschoten	Amerongen	Hr.en Mw.M.J.Muller-Voors	Doorn
J.Bruins Slot	Amerongen	A.F.van Olphen	Wijk bij Duurstede
Mw.J.J.Cornelissen-v.d.Hoeven	Amerongen	Hr.en Mw.W.A.v.Ommeren-Koopman	Elst (U)
Mw.P.V.Creutzberg	Amerongen	Mw.H.van Ommeren-ten Hallers	Elst (U)
Mw.A.C.Dhont-Meulenhoff	Amerongen	N.H.van Os	Amerongen
Mw.J.J.van Dongen-Tuinzing	Amerongen	Mw.E.E.Pezarro-van der Horst	Amerongen
B.Drost	Elst (U)	Mr.M.Ph.J.Plet	Amerongen
B.C.Drost	Amerongen	Mw.M.Plet-du Chattel	Leersum
H.Eichhorn	Amerongen	Baronesse E.Prisse-Schimmelpenninck	
Dr.R.A.R.Elders	Wageningen		Doorn
Dr.C.H.J.van Enter	Doorn	Mw.C.H.van Reenen	Amerongen
Mr.H.Fock	Oegstgeest	Ridderschap van Utrecht	Utrecht
Mw.Mr.J.M.v.Gilst-Heester	Utrecht	Mw.M.M.van Rijn van Alkemade-	
Van Ginkel B.V.	Veenendaal	van Randwijck	Amerongen
J.G.Griffioen	Amerongen	Ir.J.Rotgans	Amerongen
A.C.van Grootheest	Veenendaal	Ir.W.M.J.Ruedisulj	Leersum
R.Hardeman	Veenendaal	A.W.Saenger	Wageningen
Mw.Y.Heijbroek-Samson	Amerongen	Mr.D.M.Schreuders	Utrecht
Mw.L.Hingst-Reynvaan	Bilthoven	Mw.J.E.C.D.Smith-de Jonge	Doorwerth
F.J.M.ter Horst	Amerongen	D.P.Spiereburg	Wassenaar
C.J.G.Huls	Amerongen	J.E.Stolk	Amerongen
Dr.W.V.G.C.J.H.von Ilseman	Amerongen	Mw.V.Suermondt-Humason	Leersum
Mw.J.H.J.van Iterson-Sikkema	Amerongen	Mr.J.Swart	Rotterdam
Mw.Mr.C.M.s'Jacob-des Bouvrie	Leersum	Prof Dr.Ir.C.L.Temminck Groll	Driebergen
Mw.M.James-van der Hoop	Doorn	Uitgeverij Stam B.V.	Leersum
Mw.M.Jensma-Marx	Bussum	Mr.P.J.Verdam	Zeist
W.J.Kleefman	Rhenen	Hr.en Mw.Mr.J.Versteeg-Peereboom	Amerongen
M.Kleinveld & Zoon B.V.	Amerongen	W.Walenkamp	Amerongen
L.A.Kloet	Veenendaal	Ir.W.A.Wichers Hoeth	Amerongen
Mw.J.Kolff-Kolff	Amerongen	Ir.H.van Wely	Arnhem
Mw.J.Koppen-de Neve	Amerongen	S.Wouda (ere-kastelijn)	Vianen
W.Koppenol	Amerongen	Mw.W.B.Zigeler	Utrecht

OUDE MUZIEKINSTRUMENTEN OP HET KASTEEL

In verband met de verkrijgbaarstelling van een grammofoonplaat met muziek, gespeeld op de toetsinstrumenten in het kasteel, volgen hier nog enige bijzonderheden over deze instrumenten.

Het Bätz-orgel. In het jaar 1780 werd door de toenmalige kasteelheer, graaf van Reede Ginckel, vijfde graaf van Athlone X, opdracht gegeven aan Gideon Thomas Bätz tot de bouw van een huis-orgel voor het kasteel. Deze Gideon Thomas was een telg uit het vermaarde orgelbouwers geslacht Bätz, dat generaties lang in Nederland een toonaangevende plaats heeft ingenomen in de kerk- en huisorgelbouw. Door de onzekere politieke en maatschappelijke situatie in de Franse tijd, werd de bouw echter vertraagd. Deze omstandigheid heeft er toe geleid dat het orgel uiterlijk in Louis XV stijl is gebouwd, terwijl het reeds de brede orgelklank bezit die in de 19e eeuw zo in de mode kwam. Aangezien de graaf door de Franse overheersing naar Engeland uitweek, kon de bestelling niet eerder worden afgeleverd dan in 1813. De weduwe van de toen inmiddels overleden graaf keerde in dat jaar vanuit haar ballingschap terug naar Kasteel Amerongen. Dit Bätzorgel verkeert nog geheel in de originele staat. Het wordt vrij regelmatig bespeeld na een kleine restauratie. In het muziekarchief van het kasteel bevinden zich nog tal van composities die de moeite waard zijn om opnieuw te weerklinken in de historische schilderijen galerij.

Het clavecimbel, dat zich in de eetzaal bevindt, dateert uit 1766. Bouwer is Jacob Kirckman uit Londen. Na een uitvoerige restauratie in 1977, werd het clavecimbel weer in gebruik genomen bij een luisterrijk concert door de vermaarde Gustav Leonhardt. Ook dit instrument speelt een belangrijke rol bij de concerten die in het voor- en najaar op Kasteel Amerongen gegeven worden.

De Erard-vleugel, welke zich op dezelfde verdieping bevindt als het Bätz-orgel, dateert van 1870 en werd in Parijs door de bekende firma Erard gebouwd. Deze palissander houten vleugel verschilt in klank van de huidige concertvleugels, maar een liefhebber van fortepiano's zal spoedig onder de bekoring komen van het speciale timbre. In de concertseries neemt deze fraaie vleugel een vooraanstaande plaats in.

De op de grammofoonplaat opgenomen werken zijn uitgekozen en vertolkt door de organisten Franz Haselböck en Gert Oost. Hun keuze is toegespitst op vierhandige muziek voor twee toetsinstrumenten. Deze muziek was in de 18e eeuw in Europa zeer populair. Zo treffen we vierhandige muziek voor twee orgels vooral aan in Zwitserland, Italië en Spanje, de combinatie van twee clavecimbels vindt men meer in de Duitse staten en de muziek voor orgel en clavecimbel wordt voornamelijk aangetroffen in de Spaanse kastelen en paleizen. Ook werd in de 18e en 19e eeuw muziek geschreven voor vier handen op één instrument: clavecimbel, piano-forte en orgel.

Onze grammofoonplaat laat o.a. muziek voor twee toetsinstrumenten horen, welke afkomstig is uit het Duitse gebied: W.F. Bach, uit Zwitserland: L.A. Kieseluch en uit Oostenrijk: Mozart en Keefe. Van deze muziek is nog niet eerder een platenopname gemaakt; een primeur!

MUIS - CONCERTEN

KASTEEL AMERONGEN

- 5 april 1986   FREDERIC MEINDERS
piano
- 26 april 1986   SONATA DA CAMERA,
o.l.v Willem Noske
Muziek uit het kasteel-
archief
- 24 mei   1986   AMSTERDAMS HARP QUINTET
Abby de Quant - fluit
Edward Witsenberg - harp
Henk Riebing - viool
Mattias Maurer - altviool
Jean de Croo - cello

Alle concerten worden gehouden op
zaterdagavond en beginnen om 20 u.

Toegangsprijs: f 15 per concert. Donateurs,
65+ en CJP f 12,50.
Kinderen   f 10

Abonnementen : voor drie concerten f 42,-
donateurs f 33,-

Kaartverkoop : 't Boeckhuys, Overstraat 22
Amerongen.

Reservering : 03434-53340

-0-0-0-0-0-0-0-0-0